

ninger, bleve udskiftede, holdtes ogsaa disse bortsolgte Arealer helt udenfor Udskiftningen; de hørte altsaa stadig under Gaardenes Hartkorn, og det blev fastsat, at de 2de Byers Gaardmænd i Forening skulde dele Grundafgifterne⁷⁸⁾. Delingen fastsattes da i Forhold til Gaardenes Antal, idet Asminderød Gaardene fik $\frac{6}{10}$ og Vexebo $\frac{4}{10}$. Det største af de bortsolgte Arealer, i alt 53 Tdr. Land, hvorpaa opførtes Stedet „Frederiksyndest“, blev derefter bortarvefæstet i Aaret 1808, og det blev ved Skødet fastsat, at Grundafgiften 38 Rdlr. 48 β , der ikke forhøjedes, fremtidig skulde indbetales til Jordebogskassen, som atter skulde godtgøre Gaardmændene dette Beløb. Af de øvrige Arealer vedblev Gaardmændene derimod at opkræve Afgifterne, der i alt androge 25 Rdlr. 32 β , indtil Aaret 1824, da Jordebogskassen overtog dette Hverv imod en lige Godtgørelsespligt, alt i Henhold til den ovennævnte Overenskomst, der ogsaa omfattede disse tidligere Overdrevsjorder. Grundafgifterne udbetaltes nu altsaa til Gaardejerne med Jordebogskassen som Mellemlid. Allerede forinden det nævnte Tidspunkt vare imidlertid samtlige bortsolgte Overdrevsarealer blevne ansatte til „privilegeret landskatspligtigt Hartkorn“ i Henhold til Forordning 15. April 1818, og de vedkommende Ejere maatte da betale den nye Landskat, indtil de flere Aar efter bleve opmærksomme paa, at der paa denne Maade betaltes Skat 2 Gange af Jorderne, nemlig dels efter det nye privilegerede og dels efter det gamle Hartkorn, hvilken sidste Skat indeholdtes i Grundafgiften af Jorderne, jfr. ovenfor. Rentekammeret maatte indse, at der hermed var begaaet en Fejl; men Kammeret fik dog snart denne berigtiget i Mindelighed, idet Sagen ordnedes ved en Overenskomst mellem Gaardejerne paa den ene og Ejerne af Overdrevsparcellerne paa den anden Side. Ifølge denne Overenskomst skulde det privilegerede Hartkorn bortfalde, men *Parcelejerne dog beholde den selvstændige Skattesvarelse af deres Jorder*, idet en forholdsmæssig Del af Bøndergaardenes gamle skattepligtige Hartkorn nu blev overført paa Parcellerne⁷⁹⁾. Men naar Gaardejerne saaledes mistede en Del af deres skattepligtige Hartkorn, kunde de jo ikke længere have Krav paa, at Jordebogskassen skulde vedblive at godtgøre dem det hele, til Grundafgifternes oprindelige Størrelse svarende Beløb; thi i dette Beløb indeholdtes jo netop ogsaa Ækvivalent for Skattesvarelsen af den Brøkdæl af det gamle Hartkorn, der nu var overført paa Parcellerne. Overenskomsten lød derfor endvidere paa, at Grundafgifterne kun skulde indbetales til Jordebogskassen (og af denne atter udbetales til Gaardmændene) med det Beløb, hvorved de maatte findes at overstige Skatterne af det af hver Parcellist overtagne Hartkorn, hvorfor Afgifterne da maatte bortfalde, for saa vidt Skatterne for nogen Parcel Vedkommende udgjorde lige saa meget eller mere end Afgifterne, i hvilket Tilfælde altsaa hverken Jordebogskassen eller Gaardmændene erholdt nogen Afgift⁸⁰⁾. Ifølge denne Ordning maatte Parcelejerne altsaa *altid betale Skatten* og aldrig mindre end dette Beløb, men vel mere, nemlig Grundafgiften, naar denne var højere end Skatten. Rentekammeret paalagde ved Skrivelse af 14. Oktober 1837 Amtstuen hvert Aar at opgøre Forholdet mellem Skat og Afgift; Skatterne kunde nemlig, blandt andet paa Grund af Til- eller Afgang i Hartkornet veksle i Størrelse fra Aar til andet. Og for saa vidt nu en Del af Grundafgifterne ifølge den nævnte Opgørelse ikke blev at opkræve i et enkelt Aar, kunde dette Bortfald dog ikke gælde for bestandig; skulde Skatterne senere blive mindre end Afgifterne, da maatte Amtstuen atter opkræve det overskydende Beløb og udbetale det til Gaardejerne. Denne Ordning af Forholdet er dernæst senere præciseret i forskellige Skrivelser fra Finansministeriet til Amtstuen⁸¹⁾. Og i Overensstemmelse hermed opkræver Amtstuen endnu hvert Aar de Grundafgifter, der overstige Skatterne af vedkommende Arealer. Af Afgifternes oprindelige Beløb, henholdsvis 38 Rdlr. 48 β og 25 Rdlr. 32 β , eller 76 Kr. 95 Ø. og 50 Kr. 66 Ø., i alt 127 Kr. 61 Ø., har i de senere Aar som Regel kun ca. 15 Kr. været at opkræve og udbetale Gaardejerne.

Grønholt By frembød endelig i sin Tid et til Asminderød By ganske analogt

⁷⁸⁾ Se Forestilling til kgl. Resolution 20. September 1837, Koncept Nr. 328.

⁷⁹⁾ Se Resolution 20. September 1837.

⁸⁰⁾ Under 2. Juli 1836 modtog Rentekammeret gennem Amtmanden de med Gaardejerne og Parcellisterne oprettede Overenskomster. Da Parcellerne fik selvstændig Skattesvarelse af en Del af Bøndergaardenes gamle, uprivilegerede Hartkorn, vil det altsaa ses, at Indførelsen af den nye Matrikul i 1844 ikke kunde blive af nogen saadan Betydning for disse Jorder som for de ovenomtalte *Huse i Asminderød By*.

⁸¹⁾ Førnævnte Pakkesag, J. Nr. D. ^{60/1000}.